

Færder
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Færder nasjonalparkstyre
Møtested:	Besøkssenter Færder nasjonalpark, Verdens ende
Dato:	20.11.2025
Tidspunkt:	13:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 22/2025	Godkjenning av innkalling		
ST 23/2025	Referatsaker		
RS 22/2025	Føringer for forvaltningsmyndighetene for verneområder - tiltaksmidler, restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026		2025/13254
RS 23/2025	Veiledning - Færder nasjonalpark - skadefelling og lisensfelling i verneområder		2025/12605
RS 24/2025	Informasjon til forvaltningsmyndigheter - ekstremvær og skader i verneområder		2025/12456
RS 25/2025	Vurdert som nødvendig vedlikehold - Færder nasjonalpark - vedlikehold av ilandstigningsbrygge Store Færder		2025/12581
RS 26/2025	Info fra sekretariatet		2025/655
ST 24/2025	Delegerte saker		
DS 15/2025	Tillatelse - Færder nasjonalpark - Færder 33/11 - Gåsøy 5 - helikoptertransport av byggmaterialer		2025/11283
DS 16/2025	Tillatelse - Søndre Årø gård - utvidelse av foringsplattform - Færder nasjonalpark - UKL tiltak - utvalgte kulturlandskap i jordbruket - 2025		2025/5208
ST 25/2025	Økonomirapport og status på prosjekter i 2025		2025/655
ST 26/2025	Samarbeid med Loggen - informasjon i Tønsberg		2025/655
ST 27/2025	Budsjettutkast 2026		2025/655
ST 28/2025	Møteplan 2026		2025/655
ST 29/2025	Eventuelt		

ST 22/2025 Godkjenning av innkalling
ST 23/2025 Referatsaker

Fra: Kristin Sundal[kristin.sundal@miljodir.no]
Sendt: 27.10.2025 09:41:47
Til: Kristin Sundal[kristin.sundal@miljodir.no]
Kopi: Pål Helle[pal.nordby.helle@miljodir.no]; Hilde Hartviksen
Hegerholm[hilde.hartviksen.hegerholm@miljodir.no]; Martin
Hole[martin.hole@miljodir.no]; Åsne Meland[asne.meland@miljodir.no];
Tittel: Føringer for forvaltningsmyndighetene for verneområder - tiltaksmidler,
restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026

Vår ref.: 2025/15345

Vedlagt følger brev fra Miljødirektoratet. Brevet sendes elektronisk uten underskrift og skal betraktes som et originalt dokument. Papirdokument vil ikke bli ettersendt.

Vi ber om at offisielle svar og henvendelser til Miljødirektoratet gjøres til post@miljodir.no

Hilsen
Kristin Sundal
konsulent, Land og friluftsliv

mobil: 913 62 087

www.miljodirektoratet.no | www.miljostatus.no
Sentralbord: 73 58 05 00

Alle Statsforvaltere
Alle nasjonalpark – og verneområdestyrer

Trondheim, 27.10.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/15345

Saksbehandler:
Vibeke Husby

Føringer for forvaltningsmyndighetene for verneområder - tiltaksmidler, restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026

Elektronisk søknadssenter (ESS) skal som vanlig benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering. Søknadssenteret åpner for innmelding over kap. 1420 post 31 den 15. november, og frist for innmelding er 9. januar 2026. Innmelding av behov for SNO-ressurs skal bygge på planleggingsmøter mellom forvaltningsmyndighet for verneområdene og SNO lokalt.

1. Post 1420.31 – Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering

Nytt – Tiltak for villrein er innlemmet i budsjettposten

I forslag til statsbudsjett for budsjettåret 2026, som ble lagt fram den 15. oktober, er tiltak for villrein inkludert i kap. 1420 post 31. Miljødirektoratet arbeider med tilrettelegging av dette og vil komme tilbake med informasjon om denne delen av budsjettposten når slik informasjon er klar.

Nytt – revidert strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder er nå revidert og skal gjelde i fem år (2026-2030). Strategien gir føringer for bruken av tiltaksmidlene og for prioriteringer mellom ulike tiltak. Vi har ikke gjort store endringer i strategien, men vi oppfordrer til å lese den før dere melder inn behov for tiltaksmidler, se vedlegg 1.

Miljødirektoratet gjennomførte i høst en evaluering av prøveordningene med 1) rammetildeling med bakgrunn i innmeldte behov for midler til tiltak i ESS og 2) tidlig tildeling av tiltaksmidler i tildelingsbrevet til Statsforvalteren før jul.

Statsforvalterne gir i evalueringen bred støtte til ordningen med tildeling av en samlet pott for tiltaksmidler. Dette oppleves som en betydelig forbedring som gir økt fleksibilitet, mindre byråkrati og bedre økonomistyring. Flere peker på at det gir bedre balanse mellom tiltak og styrker

gjennomføringsevnen. To av embetene opplever liten endring, men anerkjenner at ordningen gir forbedringer og potensial for ressursbesparelse.

Når det gjelder tidlig tildeling av tiltaksmidlene, er vurderingene fra embetene delte. Flere Statsforvaltere ser klare fordeler, særlig for tiltak som krever oppstart vinter/tidlig vår, og fremhever økt forutsigbarhet og planleggingsmuligheter. Samtidig opplever noen at endringen har liten praktisk betydning og at eksisterende rutiner fungerer godt. To av embetene opplevde dette som dobbeltarbeid.

På bakgrunn av evalueringen, vil vi videreføre ordningen med at Statsforvalteren får en rammetildeling med mulighet til å disponere midlene mellom innmeldte tiltak som er innenfor postformålet til kap. 1420 post 31 i statsbudsjettet og er i tråd med strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Det vil dermed bli lik prosedyre for Statsforvalteren som for nasjonalpark- og verneområdestyrene. Vi vil på bakgrunn av evalueringen *ikke* videreføre prøveordningen med tidlig tildeling av tiltaksmidler før jul. Det vil imidlertid fortsatt være mulig å melde inn behov for forhåndsgodkjenning av tiltak som krever tidlig avklaring.

Vi jobber for at både innmelding av behov for midler til tiltak og rapportering i fremtiden skal skje i Naturoppdrag, noe som vil forenkle denne prosessen.

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Statsforvalteren har ansvar for å kontakte kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for mindre verneområder for å registrere behov for tiltaksmidler. Innmeldte behov skal samordnes og prioriteres av Statsforvalteren i dialog med kommunene og inngå i den samlede innmeldingen. Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet skal enten inviteres til planleggingsmøtene hos Statsforvalteren, eller til egne samtaler/møter i forkant av planleggingsmøtene.

De miljørettslige prinsippene

De miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldlovens kapittel II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold. For at det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak, skal forvaltningsmyndighetene synliggjøre vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold. Når en beslutning har utelukkende positiv effekt for naturmangfold, er det ikke nødvendig å bruke prinsippene. Vi ber om at det gis en kort oppsummering av vurderingen i merknadsfeltet ved utfylling av skjema i elektronisk søknadssenter og at eventuell utfyllende beskrivelse av vurderingene legges ved som vedlegg til tiltaket. Vurderingen etter prinsippene skal være forholdsmessig til tiltakets omfang og påvirkning på naturmangfoldet. I henhold til KLD sin veileder om naturmangfoldloven kapittel II, er det ikke nødvendig å henvise til hvert enkelt prinsipp, men vi ønsker at det kommer frem hvilke vurderinger som er gjort. Veilederen ligger på regjeringens nettsider [her](#) og Miljødirektoratets veiledning om miljørettsprinsippene finnes [her](#).

Naturrestaurering

Posten kan benyttes til å restaurere forringet natur, både innenfor og utenfor verneområdene. Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus og Statsforvalteren i Innlandet kan bistå med faglige råd knyttet til restaurering av myr. Det kan meldes inn behov for midler fra post 1420.21 til styrket kapasitet hos Statsforvalterne knyttet til oppgaver på naturrestaurering. Vi gjør oppmerksom på at midlene til å styrke kapasiteten er begrenset.

Behov for midler til hogst av fremmede treslag i verneområder som er av et visst omfang, meldes inn i skjemaet for *Naturrestaurering* i ESS. Hvis tiltaket har mer karakter av løpende skjøtsel, meldes det inn i skjemaet for *Tiltak i verneområder*.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes eller bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* (2026-2030) til grunn for tildeling av midler, se vedlegg 1. Det kan meldes inn behov for tiltak i alle typer av verneområder, inkl. marine verneområder og verneområder i sjø.

Alle tiltak i verneområder skal prioriteres i tråd med Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030) og skal i utgangspunktet være forankret i godkjent forvaltnings- eller skjøtselsplan, besøksstrategi eller tilsvarende plan for arbeidet. Tiltaksplaner i FPNV (forvaltningsplan på nett) er koblet til søknadsskjema i ESS. Disse tiltaksplanene åpnes i ESS, og FPNV-tiltak velges direkte inn i søknadsskjemaet.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Pågående skjøtselstiltak

Statsforvalteren kan for 2026 søke om en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke for pågående skjøtselstiltak. Dersom behovet skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkeroser og stillehavsøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes.

Tiltak i områder der SNO skal være økonomisk ansvarlig, må meldes inn som enkelttiltak i ESS og ikke som del av en ramme som også statsforvalteren skal benytte seg av. Vi ber om at dere skriver inn hvilket eller hvilke verneområder det søkes om tiltak i.

Informasjonstiltak

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til [merkevaren Norges nasjonalparker](#) og være forankret i en besøksstrategi. For verneområder forvaltet av verneområdestyrer og for verneområder med status som Ramsarområde, skal besøksstrategier sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Alle henvendelser knyttet til informasjonstiltak rettes til merkevare@miljodir.no.

Statsforvalteren kan for 2026 melde inn behov for en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke til informasjonstiltak. Dersom Statsforvalterens behov skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Statsforvalteren må samordne og gjøre en prioritering av forslag til informasjonstiltak fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet.

Verneskilt og skiltstenger

Totalt behov for antall verneskilt, underskilt og skiltstenger meldes inn sammen med de andre tiltakene i ESS. Det skal benyttes en egen linje for skilt og en annen for stenger. Antall og type skilt/stenger oppgis i merknadsfeltet.

Retningslinjene for bruk av verneskilt finner du her:

https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/alle-tema/verneomrader/retningslinjer-for-bruk-av-verneskilt_mdir_mai_2021.pdf

Skiltmateriell kan bestilles hos Reklameservice AS: <https://miljodir.reklameservice.no/>.

Bestillingsløsningen krever innlogging, og passordet er *miljodirektoratet*.

2. Innmelding av andre behov

Driftsmidler til verneområdestyrer

Verneområdestyrene skal melde inn behov for driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Nærmere informasjon om hva det kan søkes om finnes i veiledningen til søknadsskjemaet i ESS under "Bestillingsdialog", "Behovsinnmelding statsforvalteren". Midler til driftsoppgaver i verneområdene kan *ikke* dekkes over post 1420.31, men kan omsøkes under post 1420.21.

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. I løpet av 2026 vil FPNV fases ut, og forvaltningsplaner skal etter det utarbeides i Naturoppdrag. Sannsynligvis vil denne overgangen skje rundt sommeren. Behov for midler til forvaltningsplaner skal meldes inn i ESS, i skjemaet *Behovsinnmelding statsforvalteren*.

Vi trenger å vite hva som er effekten av tiltak som settes inn, og vi oppfordrer derfor forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i Naturoppdrag.

Ferdsestallere

Vi har frem til nå hatt et opplegg for ferdestallere eid av Miljødirektoratet, som fordeles til forvaltningsmyndighetene basert på behovsinnmelding i ESS. SNO lokalt har bistått med oppsetting og drift, samt ajourføring av databasen. Antallet ferdestallere som fortsatt fungerer er nå så få at de gjenværende tellerne vil bli fordelt internt i regionene etter vurderinger gjort på planleggingsmøtene.

Det blir ikke mulig å melde inn behov for direktoratets ferdselstellere i ESS.

3. Planlegging av verneområdearbeidet

Det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats, gjennomføring av oppdrag og oppfølging av bevaringsmål som SNO har ansvar for. Forvaltningsmyndigheten og naturoppsynet skal bruke Naturoppdrag, både i planlegging og gjennomføring av oppdrag i verneområdene. Forvaltningsmyndighetene har hovedansvar for behov og oppdrag, mens SNO bruker observasjon, med eller uten krav til oppfølging, samt installasjon for å registrere det som oppdages/registreres i felt. Forvaltningsmyndigheten må deretter vurdere om det skal genereres behov eller oppdrag utfra SNO sine innlagte observasjoner og installasjoner. De årlige planleggingsmøtene skal omhandle verneområdearbeidet og være en arena for samhandling om utfordringer og prioriteringer kommende år.

SNO er selv ansvarlig for å planlegge og prioritere og er økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av egne tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er likevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år. Det jobbes med å få på plass en egen funksjon i Naturoppdrag, hvor forvaltningsmyndigheten i samråd med SNO må legge inn ønsket tilsynsfrekvens for alle verneområder. I dag har mange embeter en egen plan for dette, og inntil den nye funksjonen i Naturoppdrag blir tilgjengelig, må denne planen brukes. Ordinært tilsyn i verneområdene skal ikke legges som oppdrag i Naturoppdrag.

Oppdrag knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de eventuelt legges inn som oppdrag til SNO.

Tabelloversikt over viktige frister og gjøremål.

Hva skal gjøres?	Hvem gjør det?	Når skal det gjøres?	Kommentar.
Dokumenter alle oppdrag utført inneværende år i Naturoppdrag	Utfører	Senest en uke før planleggingsmøtet	Om <i>Utfører</i> ikke har tilgang til Naturoppdrag skal <i>Ansvarlig</i> dokumentere oppdraget
Formøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	Senest en uke før planleggingsmøtet	Gjennomgang av gjennomførte og kommende oppdrag. Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett forslag til kommende års oppdrag i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest en uke før planleggingsmøtet	
Planleggingsmøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	15. november - 15. desember	Forvaltningsmyndighet arrangerer

Siste frist for å avvise oppdrag i Naturoppdrag	Lokalt SNO	31. desember	Avviste oppdrag skal ha " <i>Ingen utfører</i> ". Godtatte oppdrag skal ha riktig <i>Utfører</i>
--	------------	--------------	--

4. Elektronisk søknadssenter (ESS)

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klart for innmeldinger i skjemaene *Midler til tiltak i verneområder* og *Midler til naturrestaurering* fra og med 15. november 2025. Informasjon om innmelding av behov for midler til tiltak for villrein, vil bli gitt av Miljødirektoratet på et senere tidspunkt.

Behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Det ligger to ulike skjemaer i ESS for innmelding av behov for midler til tiltak på post 1420.31 – ett for *Midler til tiltak i verneområder* og ett for *Midler til naturrestaurering*. Alle tiltak skal kostnadsberegnes og legges inn i det skjemaet som passer best.

Det må være klart hvem som skal være økonomisk ansvarlig for de ulike tiltakene når de legges inn i ESS. Ethvert tiltak som meldes inn skal kun ha én økonomisk ansvarlig.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelingen i februar 2026. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger senere på året, meldes behov inn på e-post til:

Vibeke Husby vibeke.husby@miljodir.no for verneområder forvaltet av Statsforvalteren og av kommuner med delegert forvaltningsmyndighet

Ingrid Moe Dahl ingrid.moe.dahl@miljodir.no for verneområder forvaltet av verneområdestyrer.

Frist for forvaltningsmyndigheten for å melde inn behov for midler i [Elektronisk søknadssenter](#) og behov for SNO-ressurs (som utfører) i [Naturoppdrag](#), er **9. januar 2026**.

5. Rapportering

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med rapport pr. 31. aug. 2026, økonomirapportering pr 1. november og endelig årsrapport pr. 31. des. 2026. Samtidig med endelig årsrapportering skal det også rapporteres i ESS på enkelttiltak finansiert over post 1420.31. Manglende rapportering kan få konsekvenser for senere tildelinger.

Hilsen
Miljødirektoratet

Ivar Myklebust

avdelingsdirektør
Land- og friluftslivavdelingen

Morten Kjørstad

avdelingsdirektør
Statens naturoppsyn

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1. Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)

Kopi til:

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)

Innledning

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Målet med forvaltningen av verneområder er å redusere trusler mot verneverdiene slik at verneformålet ivaretas. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, eller forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor høyt til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder ta ekstra hensyn til effekter av klimaendringene i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørsmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Tiltaksposten – Statsbudsjettets kap./post 1420.31

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt. I forslaget til statsbudsjett for 2026 (Prop.1S (2025-2026)) står følgende:

Midlene til verneområder og nærområder til verneområdene går til skjøtels- og tilretteleggingstiltak og andre tiltak som er nødvendige for å ta vare på verneverdiene, til informasjonstiltak og til utredninger som er nødvendige før tiltak. Skjøtselstiltak blir utført for å bedre naturtilstanden og for å sikre at viktige naturtyper og arter ikke går tapt. Tilretteleggingstiltak omfatter blant annet opparbeidelse av stier, klopping og merking for å bedre tilgjengeligheten i verneområdene og samtidig styre ferdsele i og rundt sårbar natur. Informasjonstiltak i alle typer av verneområder blir utarbeidet i tråd med merkevaren for Norges nasjonalparker. Alle tiltak i verneområder skal prioriteres i tråd med Miljødirektoratets Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026–2030) og skal i utgangspunktet være forankret i godkjent forvaltningsplan, skjøtelsplan, besøksstrategi eller tilsvarende plan for arbeidet.

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men kan omsøkes over andre budsjettposter.

Forutsetning for tildeling av midler

Tiltak skal i utgangspunktet være forankret i en godkjent forvaltningsplan, skjøtselsplan eller besøksstrategi.

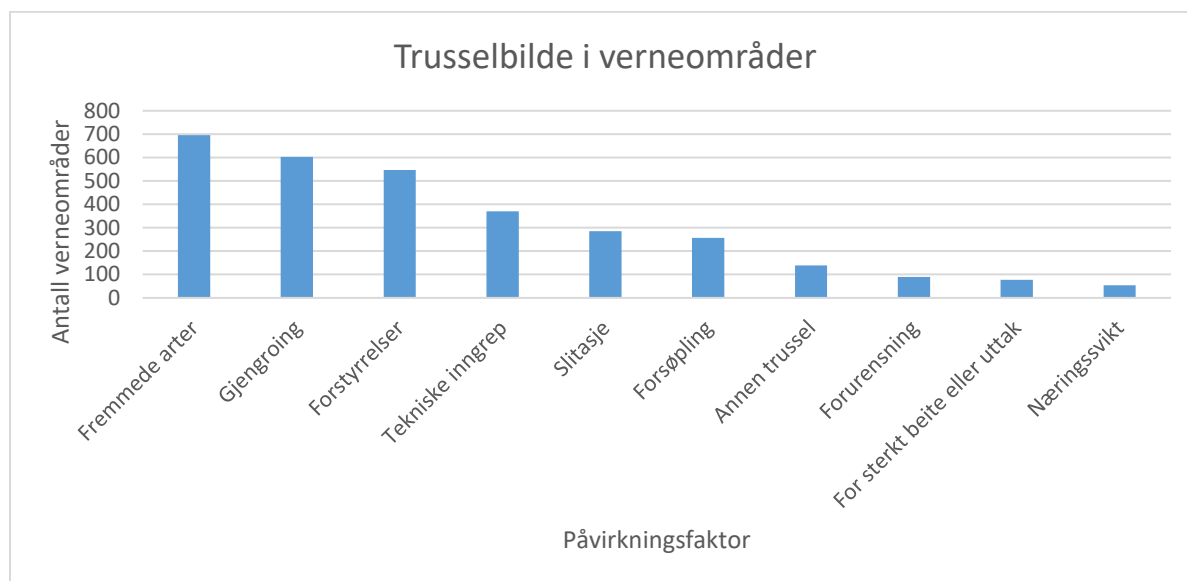
I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart.

For større installasjoner/tilretteleggingstiltak er det krav om samfinansiering og avtale om vedlikehold/drift. Se mer informasjon om dette under avsnitt "Finansiering av større tilretteleggingstiltak".

Ved kjøp av tjenester skal tjenesteyterne kunne vise til nødvendige kvalifikasjoner, kursbevis etc.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler

Klima- og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. Bedring av tilstanden i verneområder, slik at antall truede verneområder reduseres, vil derfor ha fokus. De største negative påvirkningsfaktorene er fremmede arter, gjengroing, forstyrrelse av dyrelivet, tekniske inngrep og slitasje på vegetasjon, se figur 1.

Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 01.10.2025. Kilde: faktaark om verneområdet i Naturbase

Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden, og som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer, prioriteres.

Etablerte skjøtselstiltak i naturtyper som krever kontinuerlig skjøtsel for å opprettholde god tilstand (løpende skjøtsel), skal prioriteres høyere enn oppstart av nye skjøtselstiltak. Det finnes likevel tilfeller der nye skjøtselstiltak bør prioriteres. Dette gjelder for eksempel der det oppdages forekomster av fremmede arter med stort spredningspotensiale der truede arter eller naturtyper står i fare for å gå tapt.

I verneområder der verneformålet trues av manglende skjøtselstiltak, og der det er behov for oppstart av tiltak umiddelbart, vil slike tiltak prioriteres foran besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet. Et unntak her er sikkerhetstiltak knyttet til besøksforvaltning. Tiltak for å styrke besøksforvaltningen kan eventuelt gå parallelt med nødvendige skjøtselstiltak.

Et delmål med budsjettposten er å tilrettelegge for de besøkende med informasjon i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker. I enkelte verneområder er det ikke ønskelig med økt ferdsel av hensyn til verneverdiene. I slike områder kan likevel god, oppdatert informasjon være viktig.

Målet med forvaltningen av verneområder er å redusere trusler mot verneverdiene slik at verneformålet ivaretas.

Strategien for å nå dette målet er å prioritere tiltak som retter seg mot en bedre tilstand i verneområdene. Tiltakene skal redusere trusler mot verneverdiene, og både restaureringstiltak, skjøtselstiltak og informasjons- og tilretteleggingstiltak er nødvendige for å ivareta verneformålet.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke trusler mot verneverdiene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Besøksforvaltningstiltak i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Besøksforvaltningstiltak i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Finansiering av større tilretteleggingstiltak

Midler til etablering av installasjoner som informasjonspunkt, toalettbygg og parkeringsplasser i tilknytning til verneområder, må være forankret i en godkjent besøksstrategi for å kunne bli prioritert. Tiltaksmidler kan brukes til å delfinansiere denne typen tilrettelegging. I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd." Videre må søknader om denne typen tiltak være godt begrunnet med blant annet informasjon om besøkstall og eksisterende bruk av området.

Tilrettelegging med universell utforming i verneområder

Universell utforming av stier innebærer krav til dekke, terrengutforming og bredde som vanskeliggjør denne typen tiltak i verneområder. I verneforskriftene er det et generelt forbud mot tyngre tekniske inngrep, og forskriftene inneholder som hovedregel ikke dispensasjonsbestemmelser som hjemler universell tilrettelegging i verneområdet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48 første ledd, første alternativ, vil sjelden kunne anvendes da universell utforming medfører terrenginngrep som strider mot verneformålet og påvirker verneverdiene. Hvorvidt et omsøkt tiltak er i konflikt med forskriften må vurderes i det enkelte tilfellet.

Utenfor verneområdet, i tilknytning til innfallsporter eller startpunkt, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å etablere tilretteleggingstiltak med universell utforming. Også utenfor verneområder bør forvaltningsmyndighet være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

På denne bakgrunnen vil det være høy terskel for tildeling av midler utover det som kan defineres som "enkel tilrettelegging" i verneområder.

Kulturminner i verneområder

Ansvar for forvaltning av kulturminner ligger hos kulturminnemyndighetene. Drift og vedlikehold av kulturminner er eiers ansvar.

Tiltaksmidler prioriteres vanligvis ikke til bevaring av kulturminner. Samtidig er kulturminner en del av verneformålet i de aller fleste nasjonalparker og i enkelte andre verneområder. Tiltaksmidlene kan i noen tilfeller brukes til samfinansiering av tiltak for å ivareta kulturminner, der dette bidrar til å opprettholde verneformålet.

Færder nasjonalparkstyreen
Nasjonalpark- og verneområdestyrer
Kommuner med forvaltningsmyndighet for verneområder

Trondheim, 28.10.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/15362

Saksbehandler:
Tone Lise Alstad Eid

Skadefelling og lisensfelling i verneområder

Miljødirektoratet har mottatt flere spørsmål om krav om tillatelse til skadefelling og lisensfelling innenfor verneområder. Bakgrunnen for spørsmålene er at verneforskriftene har ulike unntaksbestemmelser knyttet til felling av vilt.

Verneforskriftene gjelder side om side med annet regelverk. Det innebærer at aktiviteter og tiltak i verneområder må være tillatt både etter verneforskriften og annet regelverk aktiviteten eller tiltaket reguleres etter, som for eksempel viltloven eller motorferdselloven.

Hvert enkelt verneområde har en egen verneforskrift. Verneforskriftene er vedtatt på ulikt tidspunkt og da etter ulike maler. Dette innebærer at reglene vil variere mellom områdene. Dette er ikke alltid tilsiktet, noen problemstillinger ble ikke vurdert eller var ikke aktuelle på vernetidspunktet.

De konkrete reglene om skadefelling og lisensfelling følger av viltloven som regulerer jakt, fangst og felling av vilt.

I de fleste verneområder gir verneforskriften direkte unntak for jakt. Dette innebærer at jakt kan skje i verneområdet i tråd med viltlovens regler.

I nyere verneforskrifter er det også gjort unntak for felling. Dette varierer imidlertid mellom områdene, i noen områder er det kun gjort unntak for skadefelling og ikke lisensfelling.

Gjeldende forskriftsmaler har et generelt unntak for felling, og for noen verneområder som ikke har slikt unntak i eksisterende verneforskrift kan det være behov for å endre verneforskriften på dette punktet. Slike innholdsmessige endringer kan ikke gjøres av Miljødirektoratet etter delegert myndighet. Miljødirektoratets myndighet til å gjøre endringer i vedtatte verneforskrifter følger av naturmangfoldloven § 34 sjette ledd. Siden endring av verneforskrifter krever høring og vedtak ved kongelig resolusjon, er det etter Miljødirektoratets vurdering hensiktsmessig å gjøre slike endringer sammen med andre endringer eller revisjonsbehov i de aktuelle forskriftene.

I områder hvor det i verneforskriften ikke er gjort unntak for skadefelling og/eller lisensfelling, krever denne aktiviteten tillatelse og må behandles på samme måte som alle andre tiltak som må søknadsbehandles i verneområdet.

Det er den enkelte jeger som må ha tillatelse. Det er imidlertid ikke noe i veien for at en person søker på vegne av flere, f.eks. et jaktlag. Forvaltningsmyndigheten kan utforme standardiserte tillatelser som går ut til de som søker. En slik tillatelse kan også gjelde hele verneområdet dersom det er grunnlag for dette, eller gis som en samletillatelse til flere så lenge det fremgår av tillatelsen hvem som er omfattet.

En tillatelse må fylle kravene til enkeltvedtak og også omfatte de vurderinger verneforskriften og naturmangfoldloven krever. I tilfeller hvor verneforskriften ikke har særskilt bestemmelse som åpner for å søke om tillatelse, må søknaden vurderes etter naturmangfoldloven § 48.

Det vil være mulig å gi en flerårig dispensasjon i områder hvor det vurderes som aktuelt at behov for felling ofte oppstår. Alternativet er at det omsøkes når behovet oppstår. Dersom det er behov i en akutt situasjon, for eksempel ved skadefelling, kan forvaltningsmyndigheten gi en muntlig dispensasjon som skriftliggjøres i ettertid.

Det er viktig at eventuelle tillatelser som gis er kontrollerbare. Også eventuelle flerårige dispensasjoner må være avgrenset i tid, slik at dispensasjonen ikke innebærer en forskriftsendring.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Tone Lise Alstad Eid
seksjonsleder

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Trondheim, 24.10.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/15346

Saksbehandler:
Gunnar Kjærstad

Ekstremvær og skader i verneområder

Klimaendringene gjør seg gjeldende og fører til hyppigere episoder med ekstremvær. Miljødirektoratet som overordnet forvaltningsmyndighet, får i etterkant av slike værhendelser en rekke spørsmål og henvendelser fra forvaltningsmyndighetene for verneområder. Hensikten med dette brevet er å informere om hva forvaltningsmyndighetene på generell basis bør vurdere etter ekstremvær.

Registreringer etter stormhendelser i Naturoppdrag

I 2023 kom ekstremværet Hans som førte til jordskred, flom, oversvømmelser og store skader på infrastruktur. Et betydelig oppryddingsarbeid ble nødvendig. Store deler av landet opplevde nylig stormen Amy, noe som medførte rotvelt, knekte trær, skader på bygninger, installasjoner og infrastruktur, i tillegg til gjenstander på avveie.

Vi ønsker nå å få en oversikt over resultatet av Amy i verneområder. Vi har opprettet en ny kategori i Naturoppdrag for registrering av skader etter stormhendelser. Kategorien heter "Storm" og ligger under "Geologiske hendelser naturkatastrofer". Alle som registrerer skader etter storm, skal legge inn registreringene i denne kategorien. Slike registreringer kan gi oss oversikt over resultatet av stormhendelser i verneområder, i tillegg til verdifull informasjon som kan bidra til tiltak for bedre klimatilpasning.

Behov for tiltak etter ekstremvær

I de fleste verneområder er det en målsetting at de naturlige økologiske prosessene skal kunne skje uten at det gjennomføres tiltak som påvirker disse prosessene, og normalt er vegetasjonen, herunder døde busker og trær, fredet mot skade og ødeleggelse i verneområdene. At trær blåser over ende, er helt naturlig og utløser ikke automatisk oppryddingstiltak. Det er en generell mangel på død ved i naturen, også i verneområder. Død ved gir levested og næring til en lang rekke arter, frigjør næringsstoffer til jorda og spiller en rolle i å regulere vann og karbon i økosystemet. Registrering av vindfall i Naturoppdrag vil dermed som hovedregel *ikke* utløse behov for tiltak.

I verneområdene kan det likevel være behov for opprydding dersom ekstremvær eller andre hendelser har ført til skader på bygninger eller andre installasjoner. Videre kan vindfall være til hinder for fremkommelighet på stier eller veier i området. Som utgangspunkt ligger ansvaret for

sikkerhet ved ferdsel i naturen hovedsakelig hos den enkelte som ferdes der. Det kan likevel være et behov for å fjerne trær som har falt over veier og stier, eller som står i fare for å falle.

Vern innebærer en rådighetsbegrensning ved at verneforskriften setter begrensninger på tiltak og aktiviteter i verneområdet. Men grunneier beholder eiendomsretten, og verneforskriften endrer ikke grunneiers rettigheter og plikter etter annet regelverk, eller at forvaltningsmyndigheten overtar grunneiers ansvar for farlige innretninger mv. på egen eiendom. Se nærmere om rettsvirkninger av vernevedtak i Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter (M106-2014) kap. 2.

Verneforskriftene har som regel unntak for vedlikehold. Dette innebærer at grunneier eller eier av innretninger i verneområdet kan utføre vedlikehold uten søknad. I områder med eksisterende stier vil adgangen til vedlikehold innebære at man kan rydde nedfall over sti og holde stier og veier åpne for ferdsel. Imidlertid er også død vegetasjon vernet i verneområdene. Dette innebærer at vegetasjon som ryddes primært skal forbli i verneområdet.

Forvaltningsmyndighetens ansvar er å forvalte verneområdet i tråd med verneformålet og å treffe nødvendige tiltak hvis verneverdier trues. Dersom ekstremvær eller andre hendelser fører til skader som er en direkte trussel for verneverdier, vil det være forvaltningsmyndighetens ansvar å iverksette nødvendige tiltak. Dette kan også innebære å rydde nedfalte trær, hvis disse for eksempel forringer habitatet til truede arter.

Ønske eller behov for oppryddingstiltak vil imidlertid ofte være knyttet til andre hensyn enn hensynet til verneverdier. Dette kan både være tiltak av hensyn til besøksforvaltning, og av hensyn til sikkerhet ved ferdsel i området eller for å forhindre skader på bygninger og andre anlegg.

Dersom forvaltningsmyndigheten på eget initiativ eller på bakgrunn av konkrete henvendelser ser behov for oppryddingstiltak, må forvaltningsmyndigheten ha dialog med grunneier om gjennomføring av tiltak. Forvaltningsmyndigheten må da vurdere om aktuelle tiltak faller inn under verneforskriftens unntak for vedlikehold, eller om tiltaket krever dispensasjon fra verneforskriften eller er et skjøtselstiltak som kan gjennomføres etter naturmangfoldloven § 47.

I verneområder der staten v/Miljødirektoratet er grunneier, ønsker vi at forvaltningsmyndigheten ved behov rydder vindfall, men at trærne blir liggende i området som død ved. Forvaltningsmyndigheten bør også vurdere om det i verneområder med mye ferdsel er trær som står i fare for å falle over stier og vurdere aktuelle tiltak. I verneområder der andre enn staten v/Miljødirektoratet er grunneier, kan forvaltningsmyndigheten gjøre tilsvarende tiltak, men da etter avklaring med grunneier.

Finansiering av tiltak

Det er ikke gitt at tiltak i verneområder etter ekstremvær finansieres over Miljødirektoratets budsjettposter. Samfinansiering med andre aktører kan i særlige tilfeller være et alternativ. I slike tilfeller og når staten v/Miljødirektoratet er grunneier, ønsker vi at det tas kontakt med verneområdeseksjonen i direktoratet for dialog.

Informasjon

Ekstremvær resulterer ofte i massivt vindfall, gjenstander på avveie og skader på anlegg og infrastruktur. Det oppstår et stort informasjonsbehov i befolkningen, og det er viktig at forvaltningsmyndigheten prioriterer informasjon til brukerne av de berørte verneområdene. Det er naturlig at forvaltningsmyndigheten informerer om ulike tema, som for eksempel om verdien av død ved i økosystemet, slik at forståelsen for at døde trær ligger igjen i verneområdet øker.

Det er ulike måter å informere på, men enkle skilt ved innfallsporter eller andre strategiske steder, kan være et godt strakstiltak. Til slik akutt informasjon kan forvaltningsmyndighetene sette opp "varsomhetsplakat", se designmanualen for Norges nasjonalparker. Utover dette er det viktig med god informasjon på hjemmesidene til forvaltningsmyndighetene.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Gunnar Kjærstad
fagdirektør

**Færder
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Besøksadresse
Grev Wedels gate 1
3111 Tønsberg

Kontakt
Sentralbord: +47 33 37 10 00
Direkte: +47 33371177
sftvpost@statsforvalteren.no
<https://nasjonalparkstyre.no/ferder>

Store Færder Ornitologiske stasjon
v/Terje Axelsen

Saksbehandlar Anne Sjømæling

Vår ref. 2025/12581-2

Dykkar ref. «REF»

Dato 28.10.2025

Færder nasjonalpark vedlikehold av ilandstigningsbrygge Store Færder

Vi viser til mottatt informasjon om ilandstigningsforholdene på Store Færder etter stormen Amys herjinger.

Nasjonalparkstyret vurderer at de foreslåtte tiltakene for å kunne komme trygt i land, er å anse som nødvendig vedlikehold etter stormen. I notatet beskrives mindre tiltak for å få på plass stokker for ilandstigning på østsiden av bukta. Tømmerstokker hentes opp og festes sammen, og festes på enklest mulig måte til land, uten større inngrep.

Som det beskrives i notatet er det et fremtidig behov for å gjøre større tiltak, disse vil være søknadspliktige etter verneforskriften.

Forvaltningen mottar gjerne en kortfattet oppsummering etter gjennomført vedlikehold.

Med hilsen

Anne Sjømæling
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre	26/2025	20.11.2025

Info fra sekretariatet

TEMA – GEJNNOMFØRTE MØTER OG PLANLAGT UT 2025	DATO
Møte m/Besøkssenter FNP og Hvasser historielag. Info Oslofjorden	19.09.25
Befaring Masseløy/SNO	30.09.25
Befaring ålegrass Mostein/Skjærgårdstjenesten	01.10.25
Besøkssenter FNP, infofilmer	01.10.25
Forvaltningsplan FNP, Runar A Larsen	02.10.25
Dialogmøte Østre Bolæren, Færder kommune	02.10.25
Nettsider, Veniro	08.10.25
Befaring Ormøy, Wedel Jarlsberg/Preben Fossaas	10.10.25
Befaring Moutmarka, Bymisjon	13.10.25
Fellesmøte miljøavdelingen-landbruksadelen SFVT	14.10.25
Møte med Eirik Dobbedal, forvalter Jomfruland	14.10.25
Møte marine forvaltere (YH, FNP, JNP, Raet)	15.10.25
Styremøte Besøkssenter Færder NP	16.10.25
Digitalt møte Eirik Dobbedal (forvalter Jomfruland)	20.10.25
Geologikartlegging i FNP, møte med VFK	28.10
Nettverksmøte FNP	29.10
Befaring Skåetangen/Moumarka	29.10
Befaring m/grunneiere Burø & SNO	31.10
Avduking av skilter til Nasjonalparken, forvalter & styreleder, VFK	03.11
Dialogmøte m/biskopen, forvalter & styreleder	05.11
Digitalt møte Oslofjordens Friluftsråd, marin forsøpling aksjon	07.11
Digitalt møte marine forvaltere	19.11
Kulturminner i nasjonalparken	25.11
Nettverksmøte FNP	26.11
Digitalt møte Fiskeridirektoratet, om fiskeritiltak 2026	26.11
Arbeidsmøte i Færder UKL	01.12
Styremøte Besøkssenter Færder nasjonalpark	03.12
Møte i Rådgivende utvalg Færder NP	04.12
Digitalt møte marine forvaltere	16.12

SEMINARER/DAGSMØTER	DATO
Miljøutfordringer for sjøfugl, Drøbak akvarium	23.09.25
Kartleggingstokt med Green Bay, tapte fiskeredskaper	26.09.25
Skagerakkonferansen «Skandinavisk konferanse for bærekraftig utvikling av blå næringer – ett gemensamt Skagerak – circularitet, innovation och hållbarea kustsamhällan»	21.-22.10
Færderseminaret på Besøkssenter Færder nasjonalpark	06.11
Møte i Fagrådet for Ytre Oslofjord, NIVA og FNP og YHNP	02.12
Konferanse Centre for Coastal Research, Kristiansand	09.12

Forslag til vedtak

Styret tar informasjon til orientering.

ST 24/2025 Delegerte saker

**Færder
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Besøksadresse
Grev Wedels gate 1
3111 Tønsberg

Kontakt
Sentralbord: +47 33 37 10 00
Direkte: +47 33371177
sfvtpost@statsforvalteren.no
<https://nasjonalparkstyre.no/ferder>

KUBEN ARKITEKTUR AS
Postboks 29 Teie
3106 NØTTERØY

Saksbehandler Anne Sjømæling

Vår ref. 2025/11283-2 432.3

Dykkar ref.

Dato 17.10.2025

Delegert vedtak

Delegasjonssak	
----------------	--

Tillatelse - Færder nasjonalpark - Færder 33/11 - Gåsøy 5 - helikoptertransport av byggmaterialer

Vedtak

Kuben Arkitektur AS, på vegne av Gåsøy 5, gbnr 33/11, gis tillatelse til å benytte Airlift AS til en helikoptertransport av materialer i perioden uke 43-45. Tillatelsen gis i samsvar med verneforskriften for Færder nasjonalpark, § 3, pkt. 6.4.c. Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder flyvning en dag i perioden uke 43-45
- Tillatelsen omfatter maksimalt 25 flyvninger, inntil 3 timer
- Flyvningen omfatter materialer ut og rivningsmaterialer i retur
- Alt søppel skal fraktes ut og deponeres på etablert deponi
- Færder nasjonalparkstyre skal informeres om dato for flyvning, antall flyvninger og flytid
- Ved forespørsel skal tillatelse fremvises
- Det forutsettes at andre nødvendige tillatelser innhentes

Dokumenter i saken

Vedtak Færder nasjonalparkstyre 30.11.23, sak 2023/10575
Søknad om frakt av materialer, 26.09.25

Søknaden

Utdrag:

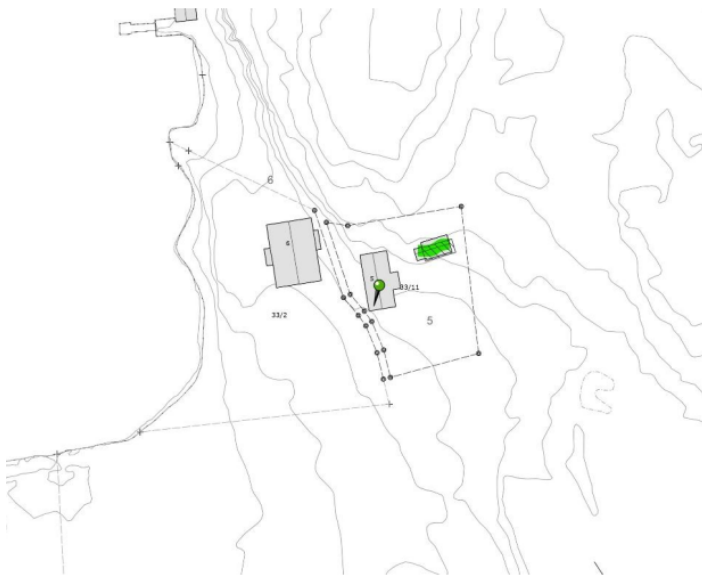
Søknad Færder kommune og Nasjonalpark om å kunne fly byggematerialer ut til Gåsøy 5 for riving av dagens bod og bygging av ny.

Vi søker herved om å kunne få tillatelse til å flyvninger i Færder Nasjonalpark fra riggplass på parkering for Ulvø bade plass og ut til Gåsøy 5, GBnr.33/11 . Det er gitt Ramme og IG på omsøkt tiltak som det nå søkes flyvninger for. Saksnr. i Færder Nasjonalpark: 2023/10575-0 432,3 Saksnr. Ramme tillatelse Færder Kommune: 808/24 Saksnr. IG tillatelse Færder kommune: 642/25

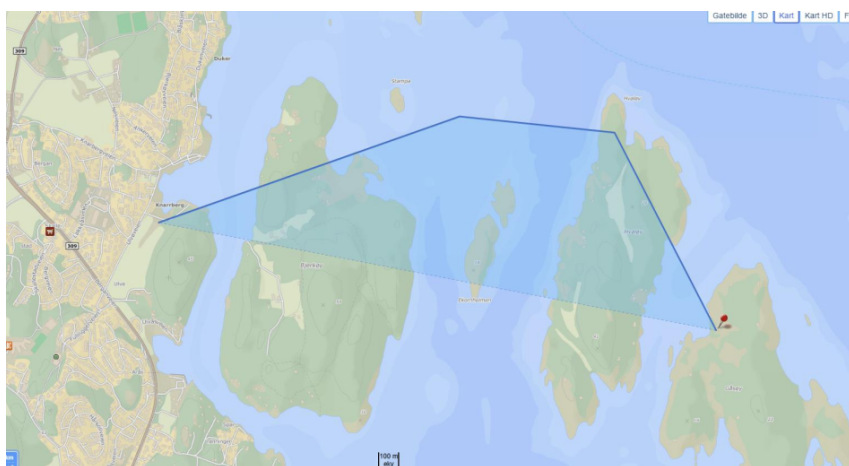

Vi har i samtale med Airlift trafikk Øst anslått det til at det vil komme til å bli en 20 til 25 flyvningsrunder. Det vil etterkomme eksakt antall etter at materialer er pakket fra Monter Tønsberg. Etter flyvning vil vi sende inn nøyaktig antall bevegelser/løft som ble utført. Vi har planlagt en effektiv flyvning på den måten at materialer etter rivningen av dagens bygg blir fraktet tilbake til Nøtterøy på samme runde som materialer blir losset av på Gåsøy. Dette for å redusere antall flyvninger.

Det blir ikke å lande på Gåsøy, men det blir landing på parkeringen på Ulvetangen.
Situsasjonsplassering

Det er ønsket å kunne utføre flyvningen en gang i løpet av ukene 41 til 45. Det er i avvente på at materialene skal alle være klare til å kunne gjøres med en flyvningsdag.

Flyvningsruten er skissert ovenfor. Det tas forbehold om at det kan forekomme mindre avvik ifht. Vindretninger på flyvningsdagen.

Flyvningene utføres av Airlift AS Base Torp.

Kontakt person: Vegard Rove Stuen Tlf: 99 50 40 20 vegard.stuen@airlift.no / torp@airlift.no

Søknaden er vurdert i samsvar med

Nasjonalparkforvalter har fullmakt til å gi tillatelser i samsvar med verneforskriften i saker av mindre prinsipiell betydning. Denne myndigheten er delegert fra Nasjonalparkstyret. Søknaden vurderes i henhold til verneforskriftens § 3, pkt. 6.4.c.

Verneforskrift og verneformål

Formålet med opprettelsen av Færder nasjonalpark er å bevare et større naturområde med representative økosystemer ved kysten i ytre Oslofjord med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster på land og i sjø og som er uten tyngre naturinngrep (utdrag).

Videre: verneforskriftens formålsparagraf er slik: «Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv, med liten grad av teknisk tilrettelegging.» Verneforskriftens § 3 pkt. 6.1 setter forbud mot motorferdsel til lands, på is, og i lufta under 300 m fra bakken i nasjonalparken. Verneforskriften § 3 pkt. 3.1: Dyrelivet, herunder hi, reir, hekke- og yngle- og gyteplasser, er vernet mot skade og unødig forstyrrelse. Dispensasjon kan gis gis etter verneforskriftens § 3, pkt. 6.4.: Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til: 6.4.c: *Motorferdsel i forbindelse med transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, brygger og lignende.*

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Vurderingen skal fremgå av beslutningen. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystem tilnærming og samlet belastning, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse, samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurdering

Verneforskriftens § 3 punkt 6.4 c gir anledning til å søke om motorferdsel i forbindelse med transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, brygger og lignende i Færder nasjonalpark. Helikoptertransport vurderes oftest å være den transportmetode som utgjør minst skade på naturverdiene i forhold til transport til bygninger på øyer utan vei. Kun få øyer i nasjonalparken har kjerreveier/traktorveier som muliggjør motorisert transport uten opparbeiding av ny traktorvei. Alternative transportmetoder bør alltid vurderes, også i sammenheng med hva som skal fraktes ut av materialer. Omsøkte tiltak omfatter også noe rivningsmateriale, som skal fraktes ut samtidig med innflyvning av nye materialer. Denne søknaden omfatter flyvning i Færder nasjonalpark, mens landingsplassen er utenfor nasjonalparken som krever egen tillatelse.

Antall flyvninger det søkes om og flytiden er oppgitt å være begrenset i tid. I søknaden oppgis det inntil 25 flyvninger, og i henhold til flyselskapet tar det 2,5 til 3 timer. Det vil utgjøre en forstyrrelse, men effekten vurderes i mindre grad å påvirke friluftsliv på omsøkt tidspunkt, (uke 43-45), men det kan fortsatt være en del småbåter i området. Selv kortvarig flyvning kan være forstyrrende på sjøfugl, men flyvningen foregår utenfor hekkeperioden, og ikke i direkte tilknytning til sjøfuglområder. Det vurderes da at forstyrrelsen er noe mindre. Tiltaket vurderes ikke å være i strid med verneformålet i denne søknad, og påvirker verneverdiene i mindre grad. Enhver søknad vurderes individuelt, og en

eventuell tillatelse vil ikke skape presedens. I henhold til §§ 8-12 skal også samlet belastning vurderes.

Naturmangfoldloven §§ 8-12

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilfredsstillende i forhold til tiltakets omfang, og periode på året. Transportmetoden vurderes som godt nok opplyst. Teknologi og metode er velkjent.

§ 9: Føre-var-prinsippet vurderes ivaretatt da tiltakets begrensede virkning på naturmiljøet er tilstrekkelig kjent. Det er kortvarig flyvning, og grunnet tidspunktet for flyvning, vurderes derfor forstyrrelsen til å være av mindre omfang.

§ 10: Den samlede belastning på naturmiljøet skal også vurderes. Den vurderes som begrenset pga. tiltakets korte varighet og tidspunktet på året. Flere flyvninger utgjør en belastning på naturmiljøet, ved gjentatte forstyrrelser, og den samlede belastning kan komme til anvendelse dersom antall søknader om flyvninger øker. Flyvning i perioden med ferdsselsforbud i sjøfuglområdene, 15.4-15.7 vurderes å utgjøre en stor belastning. Denne flyvning er utenfor hekkesesong. Antall søknader vurderes å ikke utgjøre en stor belastning hittil.

§ 11: Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver: Vurderes som lite relevant, da tiltaket ikke vurderes å medføre vesentlig miljøforringelse. I den grad tiltaket medfører miljøforringelse, er tiltakshaver ansvarlig for utbedring.

§ 12: Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder: Helikoptertransport vurderes i dette tilfelle som den mest miljøforsvarlige teknikken. Støybelastningen er reell, men transporten skjer med kort varighet, på en dag, og i løpet av få timer. Det søkes om frakt av materialer og utfrakting av rivningsmaterialer. Annen transport vurderes som ikke aktuell. Virkningen på naturmiljøet vurderes noe mindre i denne perioden av året. Bruk av helikopter for dette tiltaket, vil ikke gi en presedensvirkning som strider mot nasjonalparkens formål.

Klage

Vedtaket kan klages inn for Miljødirektoratet av partene i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med ein frist på 3 uker jf. forvaltningsloven § 28. En eventuell klage skal rettes til Miljødirektoratet, men sendes til Færder nasjonalparkstyre.

Med hilsen

Anne Sjømæling
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Vestfold fylkeskommune
Forum for Natur og Friluftsliv i Vestfold
Færder kommune

Postboks 2076
Postboks 1213 Trudvang
Stadionveien 5
Postboks 250

3103	TØNSBERG
3105	TØNSBERG
3214	SANDEFJORD
3163	NØTTERØY

**Færder
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Besøksadresse
Grev Wedels gate 1
3111 Tønsberg

Kontakt
Sentralbord: +47 33 37 10 00
Direkte: +47 33371177
sfvtpost@statsforvalteren.no
<https://nasjonalparkstyre.no/ferder>

Færder kommune

Saksbehandler Anne Sjømæling

Vår ref. 2025/5208-60 432.3

Dykkar ref.

Dato 23.10.2025

Delegert vedtak

Delegasjonssak	
----------------	--

Tillatelse - Søknad - Søndre Årø gård - utvidelse av foringsplattform - Færder nasjonalpark - UKL tiltak - utvalgte kulturlandskap i jordbruket - 2025

Vedtak

Søndre Årø gård v/forpakter Morten Ingvar Ueland gis tillatelse til utvidelse av foringsstasjon som omsøkt. Tillatelsen gis i medhold av verneforskriftens § 3, pkt. 1.3 g og § 6.4.c. Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Utvidelsen skal være i henhold til oppgitte mål
- Det må ikke benyttes fremmede masser, kun stedegen masse eller knust/død masse dersom det er behov for for ny masse i forbindelse med tiltaket
- Overskytende masse transporteres til nærmere gårdstun eller også annet område som benyttes til dyrking av grønnsaker/poteter eller annet
- Tillatelsen gjelder til 31.12.2026

Dokumenter i saken

Søknad via Færder kommune Utvalgte Kultur Landskaps-midler. Søndre Årø gard v/Tiltakshaver Morten Ueland, april 2025

Ber om tilleggsinformasjon, oktober 2025

Tilleggsinformasjon, oktober 2025

Søknaden

UKL søknad 295561, Morten Ingvar Ueland

Utdrag:

Utfyllende beskrivelse av hva du ønsker å gjøre og forventede resultater. Ta med beskrivelse av området og tilstanden til arealet/bygningen el. hvor tiltaket skal gjennomføres. Beskriv omfang av, og formål med tiltaket, hvordan tiltaket skal utføres (arbeidsmetoder, materialer etc.) og av hvem.

Beitong til utvidelse av foringsplattform , da den jeg har er for liten.

Beskriv hvordan dette tiltaket vil bidra til å sikre verdier knyttet til landskap, biologisk mangfold, kulturminner og/ eller kulturmiljøer, herunder sikre langsiktig skjøtsel og drift.

For å opprettholde driften innenfor gjeldende forskrifter

Beskriv planlagt bruk for objektet/ arealet etter at omsøkt tiltak er gjennomført

Foringsplattform

Kort beskrivelse av hva du ønsker å gjøre (stikkord)

Støpe eller kjøpe betongelementer

Tilleggsinformasjon, 20.10.25

Søknaden er vurdert i samsvar med

Søknaden er vurdert i samsvar med verneforskriften for Færder nasjonalpark, § 3, pkt. 1.3 g. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til: Oppføring av nye bygninger som er nødvendig for jordbruk i sone A, og som ikke er i strid med verneformålet. Dispensasjon gis også i henhold til 6.4.c: Motorferdsel i forbindelse med transport av magterialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, brygger og lignende. Nasjonalparkforvalter har fullmakt til å gi tillatelser i samsvar med verneforskriften i mindre saker som ikke har prinsipiell betydning. Denne myndigheten er delegert fra Nasjonalparkstyret.

Verneforskrift og verneformål

Formålet med opprettelsen av Færder nasjonalpark er å bevare et større naturområde med representative økosystemer ved kysten i ytre Oslofjord med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster på land og i sjø og som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet med nasjonalparken er videre å ta vare på (utdrag):

- Representative økosystemer med variasjonsbredden i naturmangfold, herunder arter, bestander, naturtyper, geologi og økologiske prosesser
- Det opprinnelige skjærgårdslandskapet og det marine miljøet, herunder kulturminnene på land og i sjø

Søknaden vurderes i forhold til vernebestemmelsene for Færder nasjonalpark, § 3, pkt. 1.3. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til: 1.3.g: : Oppføring av nye bygninger som er nødvendig for jordbruk i sone A, og som ikke er i strid med verneformålet. For vanlig landbruksdrift gjelder ikke forbudet mot motorisert ferdsel, men i denne saken er det muligens behov for motorisert ferdsel for ulike typer materialer til tiltaket. Dispensasjon kan gis etter verneforskriftens § 3 punkt 6.4.c.

Søknaden skal videre vurderes etter naturmangfoldlovens §§ 8-12. Vurdering etter disse prinsippene skal fremgå av beslutningen. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget, førevarprinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning, kostnadene ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurdering

Formålet med opprettelsen av Færder nasjonalpark er å bevare et større naturområde med representative økosystemer ved kysten i ytre Oslofjord med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster på land og i sjø og som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet med nasjonalparken er videre å ta vare på (utdrag):

- Representative økosystemer med variasjonsbredden i naturmangfold, herunder arter, bestander, naturtyper, geologi og økologiske prosesser
- Det opprinnelige skjærgårdslandskapet og det marine miljøet, herunder kulturminnene på land og i sjø.

I sone A er formålet å ta vare på naturtyper som hagemark, hule eiker, naturbeitemarker, slåtteenger, tørrenger og strandenger.

Det er lang tradisjon med gårdsdrift på Søndre Årø gård. Beitedyra er i tillegg en viktig faktor for bevaring av kulturlandskapet, både på Søndre Årø, men også på flere andre områder i Færder nasjonalpark. Nasjonalparkforvaltningen vurderer det som positivt at det gjennomføres tiltak som kan gjøre stell av dyra enklere, samt bedre dyrevelferden. Tiltakshaver skal gjøre et mindre grunnarbeid ved å fjerne det øverste laget bløt masse og deretter støpe betongplate eller legge betongelementer. Det skal ikke utføres sprengning eller større gravearbeid. Det må heller ikke tilføres masse som kan inneholde fremmede elementer.

Tiltaket vurderes ikke å være i strid med verneformålet, og påvirker ikke veneverdiene nevneverdig. Tiltaket er en utvidelse av eksisterende foringsplattform, og vurderes som mindre tiltak.

§§ 8-12

§ 8 – Kunnskapsgrunnlaget. Kunnskap om tiltaket vurderes som godt nok.

§ 9 – Føre-var-prinsippet. Kommer ikke til anvendelse i denne saken, da kunnskapsgrunnlaget er kjent, og tiltakets omfang er lite.

§ 10 – Økosystemtilnærming og samlet belastning. Tiltaket er en utvidelse av eksisterende foringsplattform og vurderes å ha liten påvirkning på økosystemet og den samlede belastning på verneverdiene.

§ 11 – Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver. Tiltaket vurderes til ikke å forringe miljøet. Transport av materialer gjøres på eksisterende vei.

§ 12 – Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Det vurderes at tiltakshaver vil utføre tiltakene på en måte som i liten grad påvirker verneverdiene. En eventuell bruk av ny masse må være stedegen eller «død»/knust masse.

Kravene i naturmangfoldloven §§ 8-12 vurderes ivaretatt, og tiltaket vurderes ikke å gi noen presedensvirkning.

Klage

Vedtaket kan klages inn for Miljødirektoratet av partene i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med ein frist på 3 uker jf. forvaltningsloven § 28. En eventuell klage skal rettes til Miljødirektoratet, men sendes til Færder nasjonalparkstyre.

Med hilsen

Anne Sjømæling
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Vestfold fylkeskommune
Forum for Natur og Friluftsliv i Vestfold
Færder kommune
Mari Høiland

Postboks 2076
Postboks 1213 Trudvang
Stadionveien 5
Postboks 250

3103	TØNSBERG
3105	TØNSBERG
3214	SANDEFJORD
3163	NØTTERØY

Arkivsaksnummer: 2025/655-16

Saksbehandler: Anne Sjømæling

Dato: 12.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre	25/2025	20.11.2025

Økonomirapport og status på prosjekter i 2025

Innstilling fra forvalter

Styret tok økonomi og statusrapport til orientering. Styret vurderer at tiltakene som er gjennomført og omprioriteringer av tiltaksmidler ligger innenfor budsjettvedtaket i møte 11.03.25.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Detaljert regnskapsrapport over tiltak i verneområdet (post 31 Miljødirektoratet), restaureringstiltak i verneområder (post 31 Miljødirektoratet) og driftsmidler nasjonalparkstyret (post 21 Miljødirektoratet) følger vedlagt.

ØKONOMI OG STATUS PÅ TILTAKSLISTE FÆRDER NASJONALPARK PR NOVEMBER 2025

Tiltak i verneområde
post 31

		BUDSJ		ØKONOM	REGNS 2025	PROGNOSE
PRI	NAVN PÅ TILTAK	2025	KOMMENTAR	ANSVARLIG	(NOV)	2025
1	Bekjempelse av mink	80 000	Tiltaket er videreføring. Tiltak for å fjerne stor trussel mot sjøfuglbestand. Økt hekking av teist viser at tiltak lykkes. Årets tiltak gjennomført, videreføres i 2026.	SNO	80000	
2	Fjerning av fremmede arter på utvalgte øyer	80 000	Videreføring av tiltak, i henhold til plan. Årets tiltak er gjennomført. Videreføres i 2026	SNO	80000	
3	Infopunkt hovedinnfallsport Østre Bolæren	100 000	Noe nytt utststyr er innkjøpt, og nytt materiale til utstilling. Kontinuerlig behov for oppgradering og fornying. Videreføres i 2026. Venter faktura på AV utstyr.	F	54769	66769
4	Ferdsestiller Moutmarka	1				
5	Skilting på områder med utvidet tilrettelegging	100 000	En rekke skilt er oppdatert, samt noen mindre nye. Kontinuerlig behov for skilting, oppdatering av gamle samt nye behov. Videreføres i 2026	F	58846	68846
6	Trådløse gjerder i Moutmarka	5 000	Oppgradert med noe utstyr til NoFence i Moutmarka. Utstyr er på vei, venter faktura.	F		18392
7	Skjøtsel i Moutmarka	100 000	Flere utlike skjøtselstiltak er gjennomført i Moutmarka. Venter faktura.	F	2800	98300
8	Slått og rydding på Bolærne	150 000	Planlagte skjøtselstiltak på MB er gjennomført, gjenstår noe restaureringsarbeid, se tiltak 21, midler er omprioritert. Tiltak er tette dreneringsgrøfter.	F	152800	220720
9	Engslått Steinkloss Gåsøy/Ø Bolæren/Bustein	45 000	Årlige tiltak som gjennomføres. Delvis restaurering og delvis slått av opparbeidede slåtte-enger.	SNO	45000	
10	Åpne gjengrodde arealer Masseløy	60 000	Masseløy er referert til som pri 1 øy for skjøtsel. Noen tiltak finansiert av UKL, skjøtselsbeite finansiert av FNP. Dyr hjem i oktober. Venter faktura.	F		55000
11	Fristille eik Mellom Bolæren	40 000	Eika er verdifull art. Det er fristilt noen store eiker på MB. Vurderes ytterligere behov for 2026. Årets tiltak er gjennomført.	SNO	40000	
12	Fjerne granplantasje Hvaløy	50 000	Hvaløy er en av øyene i FNP hvor det ble plantet gran av ulike typer. Det er flere plantasjer på øya. Dette tiltaket omfatter et mindre felt og tiltaket ble gjennomført i vinter. Det vurderes om ytterligere et mindre tiltak skal utføres i 2026.	SNO	50000	

PRI	NAVN PÅ TILTAK	BUDSJ 2025	KOMMENTAR	ØKONOM ANSVARLIG	REGNS 2025 (NOV)	PROGNOSE 2025
	Granplantasje Hvaløy, tillegg		Transport og utstyr, Skjærgårdstjenesten. Forvaltningen så behov for miljøvennlig utstyr for nye restaureringsprosjekt i FNP. Opprioritering av midler, noen prosjekter mindre kostnad enn budsjettet.	F		25000
13	Re-etablering av strandtorn	115 000	Avtale inngått med Botanikeren AS. Naturhistorisk museum har frø til oppformering. Noen frø er sådd ut direkte. Flere befaringer og planleggingsmøter gjennomført. Venter faktura	F	22597	78246
14	Store Færder rydde rundt kulturminne	15 000	Tiltak for skjøtsel rundt ruiner og holde sti åpen. Usikker på gjennomføring, sjekkes ut.	F		10000
15	Fjerning av fremmede arter, skjøtsel sandtimate	35 000	Skjøtsel av området for å hindre gjengroing er utført. Eneste forekomst i landet, CR.	SNO	35000	
16	Oppfølging av fremmede arter etter hogst	5 000	Årlig oppdrag med oppfølging etter grunneiers hogst i 2020. Tiltak vurderes for 2026.	SNO	5000	
17	Kartlegge metode og resultat fjerning av rynkerose	75 000	Kontrakt er inngått med Botanikeren as. Arbeidet er igangsatt, og faktura for årets arbeid kommer. To gode tilbud ble vurdert.	F		35000
18	Rydder marin forsøpling på utvalgte øyer	50 000	Områder som sjøfuglområder og andre, vanskelig tilgjengelige områder ryddes årlig. Sjøfuglområdene ryddes etter/levt. Før ferdselsforbud. Årlig tiltak, videreføres.	F	50000	50000
19	Bolter med NP logo til Besøksstrategi øyer	75 000	Et prøveprosjekt, og et nytt tiltak på tiltakslisten for oppdatert besøksstrategi. Kartlegging av lldverket er utført, og øvrige besøksøyer kartlegges i 2026.	F		20000
20	Kartlegging og av omfang og tilstand marine naturtyper	950000	Tiltaket var utenfor postformål, men Jomfruland og Færder hadde samtale med Mdir våren 2025. Vil sette dette opp i 2026, kommer en ny kartleggingsmetodikk for Natur i Norge (NiN), og resten av FNP er allerede kartlagt.	F		
21	Tette dreneringsgrøft	25000	SNO er ansvarlig for tiltaket, og det gjennomføres november, se for øvrig tiltak 8, posten er økt for ekstra midler til dreneringstiltak/restaureringstiltak MB	SNO	25000	
22	Restaurering av marine naturtyper (fjerne tapte teiner & fiskeredskap)		Innkjøp av utstyr er foretatt og kartleggingstokt er utført. Green Bay har utført ryddetokt, og samme har Skjærgårdstjenesten, men som også vil fortsette utover vinteren. Videreføre tiltak i 2026.	200000	148603	248603
			Overskytende fra restaureringsprosjekt			279
SUM SØKNAD 2025			2155001		850415	995155
SUM INNVILGET 2025			1 455 000			
Nasjonalparkstyret, innvilget 2025				1000000		995155
SNO, bevilget 2025				360 000	360 000	
Restaurering				100 000	100000	

PRI NAVN PÅ TILTAK		BUDSJ 2025	KOMMENTAR	ØKONOM ANSVARLIG	REGNS 2025 (NOV)	PROGNOSE 2025
	Post 31	Søknad	RESTAURERING, M1980	Budsjett	Regnskap 2025	
	Hogst - uttak av plantet gran MB	100000	Tiltaket er videreføring av igangsatt restaurering. Øya har flere felt med granplantasjer. Plantet gran utgjør en trussel mot det biologiske mangfoldet på øya og særlig mot den naturlige edelløvslogen som finnes på andre områder på øya. Tett granskog skaper en monokultur. Målet er å gjenskape naturlig edelløvskog/furuskog og gi bedre lysvilkår for andre arter som karplanter, forhåpentligvis liggende i naturlig frøbank. Flere sjeldne arter er registrert på øya, og andre områder har rik edelløvskog og karplanteflora. Tiltaket gjennomføres i nært samarbeid med lokalt SNO, og det legges årlig plan. Tiltaket vurderes utelukkende å være til fordel for utvikling av naturverdiene på øya. Miljøforsvarlige teknikker v/gj.f.	100000	100000	
			Regnskap 2025			
			MB venner		14000	
			MB venner		29675	
			Transport og frakt Skjægårdstjenesten		45500	
			MB venner		11104	
			SUM belastet		100279	
			Overskytende belastet M1947		-279	
				100000	100000	

PRI	NAVN PÅ TILTAK	BUDSJ 2025	KOMMENTAR	ØKONOM ANSVARLIG	REGNS 2025 (NOV)	PROGNOSE 2025
-----	----------------	---------------	-----------	---------------------	---------------------	------------------

Styrets driftsmidler Post 21 Mdir	M1909		INNVLGET 395 000	
	BUDSJ 2025	BUDSJ 2026	REGNSKAP 2025	PROGNOSE
Styrehonorar, reise	130000	Styrehonorar/reise venter rest 2025	55 192	75192
Møter	70000	Møter i november/desember ikke med	21 380	65 000
Drift (båt, infpkt., netts mm)	80000	Venter faktura drift av båt mm	65 558	90 558
Kompetanseheving	25000		22 486	27 486
Kjøp av tjenester	80000	Venter faktura Færder seminar mm.	31 671	123 979
Bekledning	10000	Utstyr i bestilling		10 000
			196 287	392 215

Arkivsaksnummer: 2025/655-15

Saksbehandler: Anne Sjømæling

Dato: 12.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre	26/2025	20.11.2025

Samarbeid med Loggen - informasjon i Tønsberg, mulig samarbeidsprosjekt Loggen – Ilene våtmarksenter, Besøkssenter Færder nasjonalpark, Færder nasjonalpark

Innstilling fra forvalter

Alt. 1

Færder nasjonalparkstyre ønsker ikke å inngå leieavtale om lokaler i Reperbanen. Styret ser at det er behov for utvidet informasjon om Færder nasjonalpark i Tønsberg. Styret ber forvalter gå i dialog med Loggen kystlag for å vurdere muligheten for å tilby informasjon om Færder nasjonalpark i Reperbanebygget. Forvalter bes legge frem en sak til neste styremøte, som inneholder forslag til samarbeid og økonomisk vurdering.

Alt. 2

Færder nasjonalparkstyre ønsker ikke å inngå leieavtale om lokaler i Reperbanen. Styret ser at det er behov for utvidet informasjon om Færder nasjonalpark i Tønsberg, men vurderer at det ikke er aktuelt med nye samarbeidsprosjekter på nåværende tidspunkt, utfra både ressursmessig og økonomisk vurdering.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Muntlig orientering styremøte 11.03.25

Styresak RS 15/2025 Status besøksstrategi, 19.06.25

Styresak ST/19 Status besøksstrategi, 18.09.25

Informasjon fra Besøkssenter våtmark Ilene av 05.09.25

Mail fra Loggen kystlag – økonomisk modell for Reperbanen 03.10.25

Styrevedtak Besøkssenter Færder nasjonalpark 45-25, 16.10.25

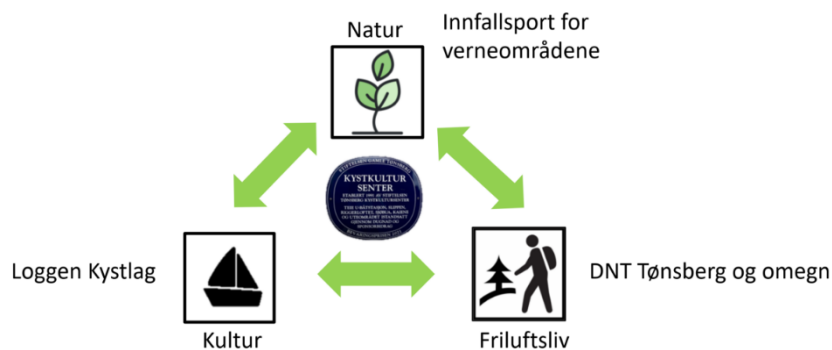
Saksopplysninger

Loggen kystlag tok høsten 2024 kontakt med Besøkssenter Færder nasjonalpark, Besøkssenter våtmark Ilene og Færder nasjonalpark for å diskutere muligheten for

samarbeid om utvikling av innhold i bygningen Reperbanen som kystlaget har satt opp ved Kystkultursenteret. Det har vært avholdt en rekke møter og diskusjoner om muligheter. Det har vært etterspurt økonomi og kostnader i prosjektet, men det har ikke fremkommet før ganske nylig.

Loggen presenterte i januar konseptet «Reperbanen som et kystbygg i Tønsberg – Et åpent og hyggelig sted sentralt i Tønsberg der folk ønsker å stoppe opp for å få informasjon om kystnatur og kystkultur, som peker videre mot verneområder og friluftsliv i regionen, og samtidi er en dynamisk møteplass for aktiviteter og dialog om viktige dagsaktuelle problemstillinger.»

Følgende modell ble presentert:

Det ble videre presenter ulike modeller for videre arbeid. En rekke møter er avholdt mellom Loggen kystlag og Besøksentrene og nasjonalparken.

Det ble vurdert å sende en søknad om forprosjekt, hvor man også skulle se på muligheten for en driftsfinansiering av eventuell utstilling/aktivitet i de nærmeste årene. Det ble diskutert om hvorvidt Loggen kystlag kunne stå som søker av et slikt forprosjekt.

Loggen kystlag la fram et utkast til en intensjonsavtale (som for øvrig var mangelfull).

Styret for Besøkssenter våtmark Ilene valgte i styremøte i september å ikke gå videre med samarbeid om en intensjonsavtale. Dette ble blant annet begrunnet med begrenset arbeidskapasitet på eget senter, at publikummet til senteret primært er barn og unge, og at en intensjonsavtale ville kunne skape urealistiske forventninger hos partene, som man kanskje ikke kunne innfri.

Færder nasjonalparkstyre gjorde følgende vedtak i styremøte 18.09.25: Styret er positiv til videre samarbeid med Loggen Kystlag og ber forvalter legge frem en intensjonsavtale til neste styremøte. Det ble muntlig orientert om utkastet til intensjonsavtale som var lagt fram av Loggen kystlag, og det forelå heller ingen økonomiske vurderinger på dette tidspunkt.

Loggen kystlag sendte 8.10 en mail hvor en økonomisk modell ble presentert:

«Styret i Loggen hadde et styremøte denne uken, der store deler handlet om Reperbanen. Det er jo mange aspekter av et så stort bygg, og en av sakene var leiepris og økonomiske modeller som ligger til grunn for utleie.

Jeg har lagt fram ulike alternativer, og det **som kom helt klart fram var at styret ikke vil ha noe annet enn en helt vanlig avtale for utleie. Altså at en leietaker leier et areal basert på en arealpris, og selv står ansvarlig for finansiering/ekstern støtte, planlegging og drift, på samme måte som vi gjør med DNT.** Vi har jo diskutert dette noen ganger, og det har flere ganger kommet opp forslag om at Loggen som organisasjon skal søke midler som dekker planlegging (på kort sikt) og leien (på lang sikt). Styret ønsker ikke dette, og jeg selv har etiske betenkeligheter om at vi som utleier skal søke finansiering til leien for en ekstern

leietaker - i mine øyne fører dette til en uklar ansvarsdeling, og kan i verste fall svekke troverdigheten til prosjektet. Loggen kan heller ikke ha arbeidsgiveransvar for noen, og det begrenser handlingsrommet.

Dette betyr selvsagt ikke at jeg/vi ikke kan hjelpe til med en søknad, men prosessen og det formelle ansvaret må hvile på dere. Det er heller ikke et hinder for å samarbeide, både i utviklingen av bygget eller i bruken av det etterpå. Jeg er jo klar over at dere har det travelt, men dere har jo klart å utvikle innfallsporter og andre store prosjekter tidligere, og håper dere **kan finne en vei til å gjøre det denne gangen også.»**

I klartekst betyr dette at en eventuell utstilling/aktivitet må baseres på vanlig utleietakst. Færder nasjonalpark har i dag en enkel, ubemannet utstilling i infopunktet på Østre Bolæren, og betaler årlig driftskostnader til Færder kommune, primært strømkostnader.

Besøkssenter Færder nasjonalpark avholdt styremøte 16.10.25 og kom fram til at administrasjonen ikke skulle gå videre med samarbeid om bruk av arealene på Reperbanebygget. Det ble begrunnet i følgende vedtak:

45-25 Mulig samarbeid Tønsberg Kystkultursenter – Reperbanen

Vedtak

Styret vedtok å ikke gå videre med mulig samarbeid om arealene på Reperbanen og mottatt utkast intensjonsavtale ut fra en økonomisk og ressursmessige vurdering.

Vurdering

De to Besøkssentrene har valgt å ikke gå videre med samarbeidet med Loggen kystlag. Dette begrunnes i alle hovudsak med hvor ressursene skal brukes, men også fra et økonomisk perspektiv, da bruk av arealer skal baseres på helt vanlig avtale for utleie, og finansieres av leietaker.

Færder nasjonalpark har vært med i samtaler så langt, med bakgrunn i følgende punkt i tiltaksplanen for Besøksstrategien **«Lage helhetlig skiltplan for informasjon om FNP ved hovedinnfallsporten Tønsberg og utvikle dampskipet Kysten til et informasjonspunkt og informasjonsambassadør»**. Vurderingen var at et slikt 3-delt samarbeid og fokus som skissert i modellen til Loggen kystlag, ville kunne ivareta nasjonalparkens behov for tydeligere og meir detaljert informasjon i Tønsberg.

Det var også et et premiss at det skulle være et samarbeid med de to Besøkssentrene. Situasjonen er nå avklart med at det ikke er aktuelt for de to sentrene å gå videre med samarbeid om leieavtale.

Det er forvalters vurdering at det ikke anbefales at Færder nasjonalparkstyre inngår leieavtale om lokaler som vil binde styret økonomisk for framtiden.

Intensjonen til Færder nasjonalpark for å gå med i samtalene, var begrunnet i tiltaksplanen i Besøksstrategien, og at det var behov for økt informasjon i Tønsberg by, definert i besøksstrategien som en av hovedinnfallsportene. Mange mennesker sogner til Tønsberg, det er mange tilreisende og et knutepunkt for besøkende, særlig sommerturister, men også kurs og konferanse.

Styret bes vurdere om forvalter skal gå i videre i dialog med Loggen kystlag for å vurdere muligheten for å gi meir informasjon om Færder nasjonalpark. Det kan for eksempel være å kjøpe en vegg/engangsleie, eller bistå med informasjon som kan henges opp der det er ønskelig. Det kan også være andre former for informasjonsdeling, for eksempel utdeling av brosjyrer osv.

Arkivsaksnummer: 2025/655-17

Saksbehandler: Anne Sjømæling

Dato: 12.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre	27/2025	20.11.2025

Budsjettutkast 2026

Innstilling fra forvalter

Budsjettutkastet godkjennes med de endringer som framkom i møtet. Forvalter bes gå videre med søknadsprosessen mot Miljødirektoratet. Forvalter kan gjøre mindre endringer dersom forutsetningene endres eller legge til nye tiltak dersom uforutsette behov skulle oppstå.

--- slutt på innstilling ---

Bakgrunn

I forslag til budsjett ligger videreføring av igangsatte skjøtselstiltak og forslag til nye tiltak.

Post 31 – Tiltak i verneområder

Videreføring av tiltak der SNO er hovedansvarlig (foreløpig forslag):

Bekjempelse av mink
Fjerne fremmede arter på utvalgte øyer
Slått eng, Steinkloss, Gåsøy, Bustein, Østre Bolæren
Oppfølging av fremmede arter etter hogst
Fristille eik på Mellom Bolæren (usikker)
Hogst, uttak av plantet gran Hvaløy (usikker)
Skjøtsel av sandtimotei (usikker)

Tiltakene har en samlet sum på kr 330.000.

Videreføring av tiltak:

Informasjonspunkt Østre Bolæren
Skilting på områder med utvidet tilrettelegging
Trådløse gjerder i Moutmarka
Skjøtsel i Moutmarka
Slått og rydding på Mellom og Østre Bolæren
Åpne gjengrodde arealer på Masseløy
Re-etablering av strandtorn på Sandø
Store Færder rydde rundt kulturminne
Rydde marin forsøpling på utvalgte øyer
Kartlegge metode og resultat fjerning av rynkerose
Rydde og kartlegge tapte teiner og fiskeredskap

Tiltakene har en samlet sum på kr 1 730 000.

Forslag til nye tiltak i 2026:

Forsøksprosjekt med lyngbrenning på Kløvningen for å ivareta naturtypen kystlynghei
Kartlegging av amfibier og padder på Kløvningen
Forprosjekt for restaurering av flatøsters i Færder nasjonalpark

Tiltakene har en samlet sum på kr 375 000

Restaureringstiltak:

Søknad om uttak av plantet hemlokk på Burø for å restaurere furuskog/løvskog.

Tiltaket har en samlet sum på kr 100 000.

Samlet sum søknad post 31

SNO tiltak	kr 330.000
Forvaltningens tiltak	kr 1 730.000*
Nye tiltak	kr 375 000
Sum	kr 2 435 000
Restaureringstiltak	kr 100 000

Samlet søknadssum kr 2 535 000

*Det søkes også i 2026 om 950 000 kr til kartlegging av marine naturtyper.

Post 21 Driftsmidler til styret

Her foreslås å søke om sum tildelt i 2025: kr 395 000

Detaljert budsjett følger nedenfor.

Saksopplysninger

Førende for søknad om tiltak vil være brev fra Miljødirektoratet av 27.10.25 «Føringer for forvaltningsmyndighetene for verneområder – tiltaksmidler, restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026» og «Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder i 2026-2030», samt vurdering av tiltakene etter naturmangfoldlovens §§ 8-12. Tiltakene skal også være i henhold til forvaltningsplan og skjøtselsplan for Færder nasjonalpark.

BUDSJETTUTKAST 2026

Tiltak i verneområde post

31 Mdir

M1947

PRI	TILTAK	BUDSJ 2025	BUDSJ 2026	ØK ANSV	REGNS 2025 pr. 2011	Status/kommentar 2026
1	Bekjempelse av mink	80 000	80 000	SNO	80 000	Tiltaket er videreføring. Tiltak for å fjerne fremmed art som utgjør stor trussle for sjøfuglbestander Økt hekking av teist viser at tiltak fungerer.
2	Fjerning av fremmede arter på utvalgte øyer	80 000	80 000	SNO	80 000	Vinterarbeid. Pågående, samarbeid med Sgtj.
3	Infopunkt hovedinnfallsport Østre Bolæren	100 000	70 000	F	54 769	Kontinuerlig oppdatering av gammel informasjon og nytt materiale
4	Ferdsestiller Moutmarka	1				
5	Skilting på områder med utvidet tilrettelegging	100 000	70 000	F	58 846	Behov for oppgradering av gamle skilt m/gammel logo. Nye skiltbehov oppstår årlig.
6	Trådløse gjerder i Moutmarka	5 000	5 000	F		Oppgradert med noe nytt i 2025
7	Skjøtsel i Moutmarka	100 000	100 000	F	2 800	Årlige arbeider. Arbeid for 2025 er ikke fakturert.
8	Slått og rydding på Bolærne	150 000	155 000	F	152 800	Skjøtselarbeider er videreføring av eksisterende tiltak.
9	Slått av eng, Steinkloss, Gåsøy, Østre Bolæren, Bustein	45 000	45 000	SNO	45 000	Årøeg tiltak, delvis restaurering og delvis skjøtsel av slåtteeng
10	Åpne gjengrodde arealer Masseløy	60 000	75 000	F		Årlige tiltak skjøtsel. Inngangsetting av nye tiltak fjerne fremmed art/problemart
11	Fristille eik Mellom Bolæren	40 000	40 000	SNO	40 000	Arbeid gjennomført i vinter. Mulig videreføring
12	Fjerne granplantasje Hvaløy	50 000	50 000	SNO	50 000	Arbeid utført i vinter. SNO samarbeidet med Skjærgårdstjenesten. Et mindre område står igjen og vurderes vinter 2026
13	Re-etablering av strandtorn	115 000	80 000	F	22 597	Utsetting av planter utsatt til sensommer, pga. kald og tørr vår. Samarbeidsavtale m fageksptert. Flerårig prosjekt
14	Store Færder rydde rundt kulturminne	15 000	10 000	F		Gjennomføres årlig

PRI	TILTAK	BUDSJ 2025	BUDSJ 2026	ØK ANSV	REGNS 2025 pr. 2011	Status/kommentar 2026
15	Fjerning av fremmede arter, skjøtsel sandtimote	35 000	35 000	SNO	35 000	Tiltak gjennomført av SNO. Hovedsakelig fjerning av rynkerose som utgjør trussel for sandtimotei, men også fjerning av andre arter. Videreføres
16	Oppfølging av fremmede arter etter hogst	5 000	5 000	F	5 000	SNO gjennomført befarings og vurdering. Må gjøres årlig.
17	Kartlegge metode og resultat fjerning av rynkerose	75 000	10 000	F		Kontrakt er inngått og arbeid igangsatt
18	Rydder marin forsøpling på utvalgte øyer	50 000	50 000	F	50 000	Utført. Skjærgårdstjenesten gjennomført før ferdselsforbud trådte i kraft. Årlig behov.
19	Bolter med NP logo til Besøksstrategi øyer	75 000	0	F		Kjøpt inn bolter i 2025, behov for mer kartlegging besøksstrategi
20	Kartlegging og av omfang og tilstand marine naturtyper	950 000	950 000	F		Ny metodikk for kartlegging av natur i Norge (NiN) er utformet for marine naturtyper. FNP ønsker kartlegging også pga. nullfiskeområde i 2026. Ikke innvilget i 2025.
21	Tette dreneringsgrøft	25 000		SNO	25 000	Tiltaket gjennomføres i november/des. Enkelttiltak på Mellom Bolæren
22	Restaurering av marine naturtyper (fjerne tapte teiner & fiskeredskap)	200 000	150 000	F	148 603	Samarbeidsavtale med Skjærgårdstjenesten. Årlig behov for rydding, mulig nytt behov for kartlegging.
N	Lyngbrenning Kløvningen		75 000	F		Nytt tiltak i 2026. Kystlynghei i dårlig forfatning. Foreslår test av brenning på mindre område.
N	Forprosjekt flatøsters restaurering FNP + andre NP		200 000	F		Foreslår et forprosjekt for å se på muligheten for å restaurere norsk flatøsters i naturlig habitat. Samarbeid med HI og OF
N	Kartlegging padder & amfibier Kløvningen		100 000	F		I forbindelse med eventuell fremtidig lyngbrenning på Kløvningen, er det behov for kartlegging av amfibier og padder i fuktige områder.
	Sum total		2 435 000		850 415	Regnsap pr. 20.11.25
					498 812	Til fakturering
	Forvaltning 2026		2 105 000		1 349 227	Sum forventet 2025
	SNO 2026 (foreløpig)		330 000			
	Sum total		2 435 000		1 355 000	Innvilget 2025 (FNP og SNO)

PRI	TILTAK	BUDSJ 2025	BUDSJ 2026	ØK ANSV	REGNS 2025 pr. 2011	Status/kommentar 2026
-----	--------	------------	------------	---------	------------------------	-----------------------

	Naturrestaurering Post 31 Mdir	Budsjett 2025	Budsjett 2026		Regnsk 2025	Kommentar
	Hogst - uttak av plantet gran MB	100 000			100 279	Gjennomført. Videreføring vurderes i møte med SNO november 2025.

N	Uttak av plantet hemlokk	NY	100 000			Fjerne plantet hemlokk. Restaurere furu/løvskog på Burø
----------	--------------------------	----	---------	--	--	--

Styrets driftsmidler Post 21 Mdir	M1909			395 000	Innvilget 2025
	REGNSK 20.11.2025	BUDSJ 2026			
Styrehonorar, reise	55 192	130 000			Honorar ikke ferdig utbetalt for 2025
Møter	21 380	70 000			Møter i november/desember ventes
Drift (båt, infpkt., netts mm)	65 558	80 000			Venter faktura drift av båt mm.
Kompetanseheving	22 486	25 000			
Kjøp av tjenester	31 671	80 000			Venter faktura Færderseminar mm.
Bekledning		10 000			Utstyr i bestilling
Til fakturering/avklaring	195 309				
Forventet bruk 2025	391 596	395 000			

Arkivsaksnummer: 2025/655-18

Saksbehandler: Anne Sjømæling

Dato: 12.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre	28/2025	20.11.2025

Møteplan 2026

Innstilling fra forvalter

Utkast til møteplan for 2026 godkjennes. Endelig møteplan vedtas på første styremøte i 2026.

--- slutt på innstilling ---

Vurdering

Møteplan vedlegges.

Det tas forbehold om at det kan komme endringer i politisk møtevirksomhet eller akutte saker som gjør at møtedatoer må endres eller møter komme til.

Færder nasjonalparkstyre er vertskap for årlig kompetansesamling med styrene fra Ytre Hvaler og Kosterhavet nasjonalparker. Det kan være utfordrende å finne dato som passer for alle styremedlemmene i de tre styrene. Det vurderes som særlig viktig at samlingen passer for alle styreledere samt forvaltere/nasjonalpark chef i de tre styrene.

Det foreslås et møte i juni, men anbefaler å gjennomføre styremøte i mai i forbindelse med samlingen med øvrige nasjonalparkstyrer. Eventuelt kan møtet i juni avholdes digitalt.

UTKAST TIL MØTEPLAN FÆRDER NASJONALPARKSTYRE 2026

MARS	MAI	JUNI	SEPT	NOV	
5	28.-29.	22 *	15	24	

Styresamling med styrene fra Ytre Hvaler og Kosterhavet er foreløpig foreslått, bør passe for styreledere/forvaltere.

Færder nasjonalparkstyre er vertskap i 2026.

*Ved behov, foreslås styremøte i forbindelse med samling i mai. Eventuelt kan styremøte i juni avholdes digitalt.

ST 29/2025 Eventuelt